

(B) (i) पुष्पवग्गाचा सारांश लिहा.

OR/किंवा/अथवा

(ii) धम्मपदातील बुद्धाची शिकवण वर्णन करा. 15

4. Write short notes on any TWO :

कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

(1) सुत्तनिपात

(2) बोधिसत्त्व

(3) जातक

(4) मज्झिमनिकाय.

10

5. (A) खालील शब्दांची संधी करा (कोणतेही पाच) :

(1) सम्मा + धम्मो

(2) गामं + गतो

(3) पुरिस + उत्तमो

(4) तस्स + एको

(5) सु + आगत

(6) एतद + वोच

(7) केन + आगता.

10

(B) खालील शब्दाचा विग्रह करून समासाचे प्रकार लिहा (कोणतेही पाच)

(1) मातापिता

(2) रुक्खसाखा

(3) बहुधनो

(4) चन्दसुरिया

(5) वनचरो

(6) नीलुप्पलं

(7) यावजीवं.

10

AR-303

B.A. (Part—II) Examination

PALI AND PRAKRIT

Optional Subject (Literature)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :— Write answers in your own medium.

सूचना :— स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.

सूचना :— स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिए।

1. (A) Translate any ONE of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे भाषांतर करा :

(1) “तं किं मज्झसि, महाराज, इधस्स खत्तियो पाणातिपाता पटिविरतो, अदिन्नादाना पटिविरतो, कामेसुमिच्छाचारा पटिविरतो, मुसावादा पटिविरतो, पिसुणाय वाचाय पटिविरतो, फरुसाय वाचाय पटिविरतो, सम्फप्पलापा पटिविरतो, अनभिज्झालु अब्यापन्नचित्तो सम्मादिट्ठि कायस्स भेदा परं मरणा सुगतिं सगं लोकं उपपज्जेय्य नो वा ? कथं वा ते एत्थ होती”ति ? “खत्तियो पि हिं, भो कच्चान, पाणातिपाता पटिविरतो, अदिन्नदाना पटिविरतो, कामेसुमिच्छाचारा पटिविरतो, मुसावादा पटिविरतो, पिसुणाय वाचा पटिविरतो, फरुसाय वाचा पटिविरतो, सम्फप्पलापा पटिविरतो, अनभिज्झालु अब्यापन्नचित्तो सम्मादिट्ठि कायस्स भेदा परं मरणा सुगतिं सगं लोकं उपपज्जेय्य।

OR/किंवा/अथवा

- (2) अथ खो भगवा सत्ताहस्स अच्चयेन तम्हा समाधिम्हा बुद्धित्वा बोधिक्खमुला येन अजपालनिग्रोधमुले सत्ताहं एकपल्लङ्केन निसीदि विमुत्तिसुखपटिसंवेदी। अथ खो अज्जतरो हुंहुङ्कजातिको ब्राम्हणो येन भगवा तेनुपसङ्कमि, उपसङ्कमित्वा भगवतो सद्धिं सम्मोदि, सम्मोदनीयं कथं सारणीयं वीतिसारेत्वा एकमन्तं अट्ठासि। एकमन्तं ठितो खो सो ब्राम्हणो भगवन्तं एतदवोच-“कित्तावता नु खो, भो गोतम’ ब्रह्मणो होति, कतमे च पन ब्रह्मणकारका धम्मा”ति ? अथ खो भगवा एतमर्थं विदित्वा तायं बेलायं इमं उदानं उदानेसि—

10

(B) Translate any **ONE** of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे भाषांतर करा :

- (1) “कस्सको पटिजानासि, न च पस्साम ते कसिं। कसिं नो पुच्छितो ब्रूहि, यथा जानेमु ते कसिं”।।
सद्धा बीजं तपो वुट्ठि, पज्जा मे युगनङ्गलं।
हिरि ईसा मनो योत्तं, सति मे फालपाचनं।।
कायगुत्तो वचीगुत्तो, आहारे उदरे यत्तो।
सच्चं करोमि निदानं, सोरच्चं मे पमोचनं।।

OR/किंवा/अथवा

- (2) कल्याण धम्मो ति यदा जनिन्द लोके समज्जं अनुपापुणाति।
तस्मा न हिद्येथ नशे सपज्जो हिरिया पि सन्तो
धुरमादियन्ति।।
सा यं समज्जा इध मज्ज पता कल्याणधम्मो ति
जनिन्द लोके।
ता हं समेक्खं इध पब्बजिस्सं न हि मत्थि छन्दो
इध कामभोगे ति।।

बोधिसत्तो एवं वत्वा राजानं पब्बज्जं अनुजानापित्वा
हिमवन्तपदेसं गन्तवा रति पब्बज्जं पब्बजित्वा अभिज्जा
च समापत्तियो चा निब्बत्तेत्वा ब्रम्हलोकपरायणा अहोसि।

10

2. (A) Translate with reference any **TWO** of the following :
खालीलपैकी कोणत्याही दोन गाथांचे ससंदर्भ भाषांतर करा :

- (1) सुखो विरागतो लोके कामानं समतिक्कमो।
अस्मिभानस्स यो विनथो एतं वे परमं सुखं”ति।।
(2) यथापि भमरो पुष्कं, वण्णगन्धं अहेठयं।
पलेति रसमादाय, एवं गामे मुनी चरे।।
(3) एवमेसा कसी कट्ठा, सा होति अमतप्फला।
एतं कसिं कसित्वान, सब्बदुक्खा पमुच्चती”ति।।

10

- (B) Translate with reference any **TWO** of the following :
खालीलपैकी कोणत्याही दोनचे ससंदर्भ भाषांतर करा :

- (1) न परेसं विलोमानी, न परेसं कताकतं।
अत्तनो व अवेक्खेच्च, कतानि अकतानि च।।
(2) गोपी च अहं च अस्सवा, ब्रम्हचरियं सुगते चरामसे।
जातिमरणस्स पारगा, दुक्खस्सन्तकरा भवामसे।।
(3) विरियं मे धुरधोरय्हं, योगक्खेमाधिवाहनं।
गच्छति अनिवतन्तं, यत्थ गन्त्वान सोचति। 10

3. (A) (i) कृषिभारद्वाज ब्राम्हण आणि भगवान बुद्ध यांच्यातील संवाद रेखाटा ?

OR/किंवा/अथवा

- (ii) विनयपिटक या ग्रंथाचे महत्त्व विशद करा ? 15